

Finnairin lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle; Hallituksen esitys laiksi ilmailulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Finnair kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä ilmailulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Finnair kannattaa pääosin ehdotettuja muutoksia, joilla selkeytetään kansallista ilmailulainsäädäntöä, täsmennetään viranomaisten toimivaltuuksia ja ylläpidetään siviili-ilmailun korkeaa turvallisuustasoa.

Hallituksen esityksellä tavoitellaan muun muassa lentomenetelmien suunnittelun säilyttämistä tehokkaana ja sujuvana. Finnair kannattaa ehdotettua tavoitetta ja pitää tärkeänä, että ilmailulain 110 §:ssä säädettyyn lentomenetelmien suunnitteluprosessiin ei jatkossakaan sovelleta uusia lupamenettelyitä.

Ehdotetussa uudessa liikenteen palveluista annetun lain 126 a pykälässä säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivallasta kieltää, rajoittaa tai asettaa ehtoja liikenneoikeuksien käytölle 14 vuorokauden ajaksi reiteillä, joiden lähtö- tai saapumispaiikka on Suomessa. Uudella säännöksellä täsmennettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltuuksia. Nykyisin Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt päätökset lentoliikenteen rajoittamisesta ilmailulain 167 §:n perusteella.

Finnair kannattaa toimivaltuuksien selkeyttämistä, mutta samalla kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun pykälän soveltaminen merkitsee perustuslaissa perusoikeutena turvatun elinkeinonvapauden rajoittamista ja näin ollen onkin tärkeää täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat edellytykset muun muassa rajoituksen oikeasuhtaisuudesta. Lentoliikenneoikeuksien rajoitusten käyttöönotto tulisi olla viimesijaisena keinona, kun muut keinot eivät ole riittäviä, sekä rajoitusten käyttämiselle on esittää riittävän painavat objektiiviset perustelut ja vaikutusarviot.

Koronaviruskriisin hoidossa on ollut erittäin tärkeää, että terveysturvallisuudesta huolehditaan monin tavoin ja ryhdytään sellaisiin oikeasuhtaisiin toimiin, joilla on merkitystä epidemian hallinnan kannalta. Yksittäisten suorien lentoreittien rajoittaminen on ongelmallista niin oikeasuhtaisuuden kuin ylipäättänsä epidemian hallinnan näkökulmasta. Kilpailevat lentoyhtiöt tarjoavat vaihdollisia lentoyhteyksiä ja edellisten vuoden vaihteessa 2020–21 toteutettujen rajoitustoimien aikana matkustajilla oli mahdollisuus siirtyä käyttämään kilpailevia vaihdollisia yhteyksiä samaan aikaan kun suoria lentoja rajoitettiin. Vaihdolliset yhteydet lisäävät myös matkustajien kontakteja ja saattavat jopa lisätä

11.11.2021

tartuntariskiä, jos matkustajat ohjautuvat kauttakulkumaihin, joissa ei välttämättä ole riittäviä terveysturvallisuustoimia käytössä. Lisäksi lentoyhtiöillä on velvollisuus uudelleen reitittää suorille lennoille lipun ostaneet matkustajat.

Lentojen rajoittamisen sijaan tulisikin ensisijaisesti panostaa terveysturvallisten matkustusta mahdollistavien matkustuskäytänteiden käyttöönottoon vastaavissa tilanteissa. Esimerkiksi kaikille kuljetuspalvelun tarjoajille laissa asetetut terveysturvallisuutta varmistavat toimet, kuten velvollisuus tarkastaa negatiivinen testitulos, olisivat olleet huomattavasti tehokkaampi tapa torjua viruksen variantin leviämistä, kuin suorien lentojen kieltäminen.

Edellä esitettyyn perustuen, Finnair esittää ehdotettua 126 a § täydennettäväksi liikenneoikeuksien kiellon, rajoittamisen tai ehtojen asettamisen viimesijaisuudesta seuraavasti:

126 a § 2 mom.

*Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen toimien on oltava lentoliikenneasetuksen 21 artiklassa tarkoitetulla tavalla suhteellisuus ja avoimuusperiaatteiden mukaisia, **keinoina viimesijaisia** ja perustuttava puolueettomiin ja syrjimättömiin perusteisiin.*

Lisätietoja: Yhteiskuntasuhdepäällikkö Timo Koskinen p. 0405056180